

Број: 770/2008-D-02/4
Датум: 29.01.2009.

АГЕНЦИЈА за ЕНЕРГЕТИКУ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ЈКП „Стандард“, Ада
8. октобра 1
24430 Ада

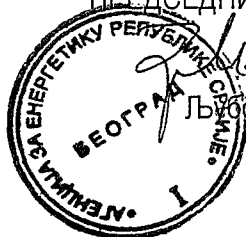
Поштовани,

У прилогу Вам достављамо Мишљење на предлог Одлуке о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса који сте нам доставили дописом од 27.01.2009. године (заведено у Агенцији под бројем 770/2008-D-02/3 од 27.01.2009.)

Молимо, да хитно донесете Одлуку о ценама и са Мишљењем Агенције упутите је Министарству рударства и енергетике ради спровођења поступка прибављања сагласности Владе на цене утврђене Одлуком.

С поштовањем,

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Лјубо Мађић

На основу члана 36. став 3. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, број 84/2004) и члана 12. тачка 8. Статута Агенције за енергетику Републике Србије („Службени гласник РС“, број 52/2005), Савет Агенције за енергетику Републике Србије, на 100. седници од 29.01.2009. године, разматрао је Предлог одлуке о утврђивању цене за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног ЈКП „Стандард“, Ада и даје следеће:

МИШЉЕЊЕ

1. ЈКП „Стандард“, Ада - оператор дистрибутивног система за природни гас, доставило је својим дописом од 27.01.2009. године (допис заведен у Агенцији под бројем 770/2008-D-02/3 од 27.01.2009.) на мишљење предлог Одлуке о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса које износе

Категорије корисника	Групе корисника	Тарифни став „енергент“ (дин/м ³)	Тарифни став „капацитет“ (дин/м ³ /дан/година)
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	6.23	
	Остали корисници	3.99	333.50

2. У поступку оцене оправданости трошкова пословања, као и висине планиране стопе повраћаја на регулисана средства који се, сагласно Закону о енергетици и Методологији за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, 68/2006 и 1/2007) признају енергетским субјектима при образовању цена, Агенција је на основу приложене документације и података достављених уз Предлог одлуке, утврдила да је ЈКП „Стандард“, Ада при образовању цене за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса:

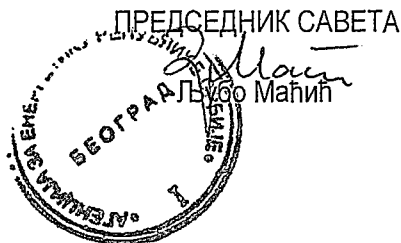
- обрачунао максимално одобрени приход за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и максимално одобрени приход за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас и извршио алокацију максимално одобрених прихода на тарифне елементе применом критеријума и мерила утврђених Методологијом за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, 68/2006 и 1/2007);
- исказао цене за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса по тарифним ставовима на начин утврђен Тарифним системом за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, 1/2007);
- стопу повраћаја на регулисана средства обрачунало у висини од 7,50% за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас, и то применом реалне цене сопственог капитала пре опорезивања од 10,00%, пондерисане просечне цене позајмљеног капитала од 5,10%, учешћа сопственог капитала у финансирању регулисаних средстава од 40,00%, учешћа позајмљеног капитала у финансирању регулисаних средстава од 60,00% и стопе пореза на добит од 10,00%.

3. Полазећи од наведених констатација и свеобухватне анализе приложене документације и података, Агенција је закључила:

- да су сви елементи релевантни за утврђивање оправданих трошкова пословања и максимално одобреног прихода за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас, реално исказани и стога је мишљења да се могу сматрати оправданим;
- да су предложене стопе повраћаја на нивоу уобичајених стопа у земљама са сличним условима и ризицима пословања за енергетске делатности дистрибуције природног гаса и управљања дистрибутивним системом за природни гас.

4. Ставови Агенције изнети у овом мишљењу, детаљније су образложени у анализи енергетско – техничких карактеристика система за дистрибуцију природног гаса и система за управљање дистрибутивним системом за природни гас, као и економско – финансијских показатеља и као аналитичка основа су прилог овог мишљења.

Број: 33/2009-Д-1/8
Београд, 29.01.2009. године

АНАЛИТИЧКА ОСНОВА

за оцену и давање мишљења о ценама за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса

1. Уводне напомене

У складу са чланом 36. став 3. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, 84/2004), ЈКП „Стандард“, Ада као оператор дистрибутивног система за природни гас, доставио је Агенцији за енергетику Републике Србије (Агенција) на давање мишљења предлог акта о ценама за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса (допис заведен у Агенцији под бројем 770/2008-D-02 од 25.12.2008. године). У поступку додатног услаглашавања података између Агенције и подносиоца захтева, извршене су одређене корекције у подацима а на основу којих је подносилац захтева поднео нови предлог цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса (допис заведен у Агенцији под бројем 770/2008-D-02/3 од 27.01.2009. године).

У прилогу наведеног дописа достављен је Предлог цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса, попуњене табеле по захтеву Агенције и пратећа документација.

ЈКП „Стандард“, Ада је, у претходном поступку, пре достављања поменутог предлога, извршио више корекција обрачуна и доставио Агенцији сва тражена образложења, документацију и додатне податке.

2. Полазне основе

Све енергетско – техничке и економско - финансијске табеле приложене уз Предлог одлуке на захтев Агенције, за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас предметни подносилац предлога је формално – технички правилно попунио. Економско – финансијска анализа предложеног акта о ценама односи се на анализу сваког појединачног елемента формуле за израчунавање максимално одобреног прихода, као и на формално - техничку исправност алокације предметних максимално одобрених прихода на тарифне елементе (односно израчунавање цена по тарифним ставовима).

У поступку оцене оправданости планираних трошкова пословања у 2008. години и начина исказивања њихове вредности, Агенција је имала у виду следеће:

- Подносилац захтева је јавно предузеће (Скупштина општине Ада као оснивач је власник 100% капитала подносиоца захтева), што има значаја приликом планирања одређених економско-финансијских позиција за регулаторни период (трошкови зарада су под контролом надлежних општинских органа и сл.),
- На Ребаланс Програма пословања подносиоца захтева за 2008. годину, Скупштина општине Ада је дала сагласност (Решење о давању сагласности број 021-1/2008-01 од 29.12.2008. године),

- Подносилац захтева је ималац лиценци за обављање три енергетске делатности, а поред тога обавља и неенергетске делатности,
- Подносилац предлога је у складу са чланом 43. Закона извршио раздвајање књиговодствених рачуна по делатностима и саставио је и Агенцији доставио билансе стања и билансе успеха по делатностима, као и Извештај независног ревизора о извршеној ревизији финансијских извештаја подносиоца захтева за 2007. годину. С тим у вези, сви подаци који су у економско – финансијским табелама наведени за 2007. годину, усклађени су са подацима из биланса стања и биланса успеха за 2007. годину за предметне енергетске делатности. Такође, алокација заједничких позиција биланса стања и биланса успеха, а које имају утицаја на формирање максимално одобрених прихода за предметне енергетске делатности извршена је коректно, односно подносилац предлога је коректно дефинисао кључеве за расподелу заједничких трошкова, средстава и осталих прихода у регулаторном периоду и доставио Агенцији прихватљива образложења (рачунице) одабраних кључева.

3. Опис дистрибутивног система

ЈКП „Стандард“, Ада обавља делатност дистрибуције природног гаса и управљања дистрибутивним системом који чине 75,85 km полиетиленске дистрибутивне мреже и 1 мерна станица (МС). (Наведени подаци су из лиценце 093/07-ЛГ-20 од 18.10.2007. године, а није било захтева за проширење лиценце). Мрежа је грађена фазно, а изградња је започета 1989.год.

4. Количине природног гаса планиране за дистрибуцију у 2008.г.

Трошкови који улазе у обрачун максимално одобреног прихода се утврђују на основу података о планираним количинама природног гаса које ће се испоручити са дистрибутивног система.

Тарифни елемент „енергент“ - 3.255.000m³ је укупна планирана количина природног гаса за испоруку тарифним купцима у 2008. години. Тарифни елемент „енергент“ је правилно израчунат и износи 1.800.000 m³ за „домаћинства“ и 1.455.000 m³ за „остале купце“. Планиране количине за 2008. годину су веће од реализованих у 2007. години за 69,81%.

Тарифни елемент „капацитет“ – 16.691 m³/дан/год. је за 2008. годину усвојен на основу података из 2007. године. Тарифни елемент „капацитет“ је правилно израчунат и износи 12.082 m³/дан/год. за „домаћинства“ и 4.609 m³/дан/год. за „остале купце“.

Губици природног гаса у дистрибутивном систему планирани за 2008.годину износе 2 %, док је еквивалентна стопа губитака у 2006. години износила 1,74% и 3,47% у 2007. години. Достављен је План за смањење губитака. Предложена стопа губитака од 2% се сматра прихватљивом имајући у виду старост и структуру мреже (мрежа је на почетку 2008. имала 36,4% изграђених неактивних прикључака, тј. укупно 564 од 1549 изграђених прикључака на почетку регулаторног периода).

Планирана је потрошња природног гаса за грејање сопствених просторија у 2008. години , у износу 8.200 m³ , што је складу са реализованим количинама у 2006. и 2007.год.

5. Оперативни трошкови за енергетску делатност дистрибуцију природног гаса

Економско–финансијска анализа оперативних трошкова уважила је пројектовану стопу инфлације за 2008. годину од 6,0% (односно 7,1% просечно), као и да је планирана дистрибуирана количина природног гаса у регулаторном периоду у односу на претходну годину за 72,7% већа, а што све има утицаја на планиране оперативне трошкове у регулаторном периоду.

Укупни оперативни трошкови планирани су у регулаторном периоду за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 9.216.000 динара (за 15,9% више у односу на претходну годину). За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирани оперативни трошкови у регулаторном периоду.

ОПЕРАТИВНИ ТРОШКОВИ ДИСТРИБУЦИЈЕ

у 000 динара

Редни број	Позиција	2007	2008	Индекс
1.	Трошкови материјала	327	375	115
1.1.	Трошкови материјала за израду	127	135	106
1.2.	Трошкови осталог материјала (режијског)	99	130	131
1.3.	Трошкови горива и енергије	101	110	109
2.	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	6.241	7.327	117
2.1.	Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	4.992	5.875	118
2.2.	Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	894	1.052	118
2.3.	Трошкови накнада по уговору о делу			
2.4.	Трошкови накнада по ауторским уговорима			
2.5.	Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима			
2.6.	Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора			
2.7.	Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора			
2.8.	Остали лични расходи и накнаде	355	400	113
3.	Трошкови производних услуга	358	395	110
3.1.	Трошкови услуга на изради учинака			
3.2.	Трошкови транспортних услуга	76	89	117
3.3.	Трошкови услуга одржавања	264	284	108
3.4.	Трошкови закупнина			
3.5.	Трошкови сајмова			
3.6.	Трошкови рекламе и пропаганде	16	18	113
3.7.	Трошкови истраживања			
3.8.	Трошкови развоја који се не капитализују			
3.9.	Трошкови осталих услуга	2	4	200
4.	Нематеријални трошкови	1.023	1.119	109
4.1.	Трошкови непроизводних услуга	379	389	103
4.2.	Трошкови репрезентације	69	89	129
4.3.	Трошкови премија осигурања	337	376	112

4.4.	Трошкови платног промета	40	49	123
4.5.	Трошкови чланарина	29	32	110
4.6.	Трошкови пореза	4	16	400
4.7.	Трошкови доприноса			
4.8.	Остали нематеријални трошкови	165	168	102
5.	Укупно (1 + 2 + 3 + 4)	7.949	9.216	116
6.	Број запослених (стање крај године)	9	10	111

Економско – финансијска анализа појединачних оперативних трошкова нарочито је фокусирана на трошкове код којих је предвиђено значајније повећање у регулаторном периоду у односу на претходну годину и који су планирани у значајнијем апсолутном износу, а то су:

- „Трошкови осталог материјала (режијског)“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 130.000 динара (за 31,3% више у односу на претходну годину). Подносилац захтева је доставио образложење да је раст овог трошка условљен повећањем обима посла, а увидом у неформални актуелни закључни лист за 2008. годину установљено је да је овај трошак реално планиран, па се планирана висина овог трошка у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- «Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи» планирани су у регулаторном периоду у износу од 7.327.000 динара (за 17,4% више у односу на претходну годину). Планирани предметни трошкови су усклађени са Ребалансом Програма пословања подносиоца захтева за 2008. годину, а повећање ових трошкова узроковано је пријемом новог запосленог у овој делатности, па се планирана висина овог трошка у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- „Трошкови репрезентације“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 89.000 динара (за 29,0% више у односу на претходну годину). Увидом у неформални актуелни закључни лист за 2008. годину установљено је да је овај трошак реално планиран, а на основу извршених поређења са другим енергетским субјектима за дистрибуцију природног гаса установљено је да се трошак у овом износу може сматрати оправданим и прихватљивим.
- „Трошкови добровољног додатног пензијског и инвалидског осигурања“, „Трошкови услуга за хуманитарне, научне, спортске и културне циљеве“ и „Трошкови заштите животне средине“ нису планирани у регулаторном периоду.

На основу свега напред наведеног, предложени оперативни трошкови у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

6. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације планирани су у регулаторном периоду за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 2.003.000 динара (за 17,8% више у односу на претходну годину). За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирани трошкови амортизације у регулаторном периоду.

Према Рачуноводственим политикама подносиоца захтева, трошкови амортизације се обрачунавају пропорционалном методом у процењеном корисном веку трајања средстава.

Трошкови амортизације постојећих средстава планирани су у регулаторном периоду у износу од 1.928.000 динара (за 13,4% више у односу на претходну годину). Пораст трошкова

амортизације узрокован је адекватнијом алокацијом средстава у регулаторном периоду у односу на претходну годину. Трошкови амортизације средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду планирани су у износу од 75.000 динара и правилно су обрачунати у складу са планираним активирањем средстава у регулаторном периоду и дефинисаним процењеним корисним веком средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови амортизације у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

7. Стопа повраћаја на регулисана средства

Подносилац захтева је у регулаторном периоду за енергетску делатност дистрибуције природног гаса применио стопу повраћаја на регулисана средства у висини од 7,5% и то применом реалне цене сопственог капитала пре опорезивања од 10,00%, пондерисане просечне цене позајмљеног капитала од 5,10%, учешћа сопственог капитала у финансирању регулисаних средстава од 40,00%, учешћа позајмљеног капитала у финансирању регулисаних средстава од 60,00% и стопе пореза на добит од 10,00%.

По овом основу у максимално одобреном приходу за енергетску делатност дистрибуције природног гаса укључен је износ од 242.000 динара.

Примењена цена позајмљеног капитала објективно се креће у границама обазриво и рационално позајмљених средстава. Реална цена сопственог капитала пре опорезивања примењена је у прихватљивој висини од 10,00%.

На основу свега напред наведеног, предложена стопа повраћаја на регулисана средства од 7,50% се може сматрати оправданом и прихватљивом.

8. Регулисана средства

Регулисана средства у регулаторном периоду планирана су за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 3.226.000 динара. За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирана регулисана средства у регулаторном периоду.

Приликом економско – финансијске анализе регулисаних средстава у регулаторном периоду треба имати у виду следеће:

- Вредност регулисаних средстава на почетку регулаторног периода износи 4.190.000 динара. Износ нето вредности средстава на почетку регулаторног периода, а која је основ за утврђивање вредности регулисаних средстава на почетку регулаторног периода одговара износу исказаном у Билансу стања подносиоца захтева на дан 31.12.2007. године за енергетску делатност дистрибуције природног гаса.
- Нето вредност средстава прибављених без накнаде на почетку регулаторног периода износи 58.788.000 динара (95,2% од нето вредности система за дистрибуцију природног гаса који је активиран). Подносилац захтева је доставио адекватно образложење на основу којег је утврђен наведени износ.
- Вредност регулисаних средстава на крају регулаторног периода износи 3.226.000 динара и правилно је израчуната у складу са планираним трошковима амортизације (постојећих

средстава и средстава која ће бити активирани у регулаторном периоду) и планираним променама вредности нематеријалних улагања (изузев goodwill-a), некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за њихову набавку у регулаторном периоду. Подносилац захтева је исправно приказао планирану промену вредности нематеријалних улагања (изузев goodwill-a), некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за њихову набавку у регулаторном периоду (у износу од 6.007.000 динара) и планирану промену вредности средстава прибављених без накнаде у регулаторном периоду (у износу од 6.007.000 динара).

На основу свега напред наведеног, предложена вредност регулисаних средстава у регулаторном периоду се може сматрати оправданом и прихватљивом.

9. Остали приходи

Остали приходи у регулаторном периоду планирани су за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 93.000 динара (за 27,4% више у односу на претходну годину) и односе се на планиране приходе од издатих техничких услова и енергетских сагласности и приходе од обнављања испоруке природног гаса након извршене обуставе. За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирани остали приходи у регулаторном периоду.

На основу свега напред наведеног, предложени остали приходи у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

10. Трошкови за надокнаду губитака

На основу правилно преузетих података о количини природног гаса која се дистрибуира у регулаторном периоду и стопи губитака у дистрибутивном систему у регулаторном периоду из одговарајућих техничких табела, планирани су трошкови за надокнаду губитака у регулаторном периоду за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас у износу од 2.027.000 динара.

Пондерисана просечна набавна цена природног гаса за покриће губитака у регулаторном периоду (укључујући и све зависне трошкове набавке природног гаса) исправно је исказана у износу од 30,44 дин/м³, а што је заправо продајна цена природног гаса трговца природним гасом ради снабдевања тарифних купаца исказана у дин/м³.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови за надокнаду губитака у регулаторном периоду за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

11. План улагања

ЈКП „Стандард“, Ада нема усвојен петогодишњи план развоја, што отежава анализу оправданости инвестиција. У 2008. години су предвиђене следеће инвестиционе активности за делатност дистрибуције: изградња још 54 прикључка (52 типска и 2 индивидуална), односно активирање укупно 37 прикључака (35 типских и 2 индивидуална).

Укупна улагања у регулаторном периоду планирана су за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 5.000.000 динара. За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирана улагања у регулаторном периоду.

Планирана улагања у регулаторном периоду у потпуности се финансирају из средства потрошача. Планирана улагања у регулаторном периоду су исправно унета у обрачун регулисаних средстава и планирано је њихово активирање у регулаторном периоду у целокупном износу.

На основу свега напред наведеног, извори финансирања планираних улагања у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

12. Приходи од прикључака

Приходи од прикључака у регулаторном периоду планирани су за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 5.000.000 динара (за 19,0% више у односу на претходну годину), а што се може сматрати реалним и прихватљивим.

13. Остали захтевани подаци

Остали економско – финансијски подаци за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас („Подаци о запосленима у регулаторном периоду“, „Трошкови заштите животне средине“ и „Годишње стопе амортизације за средства која ће бити активирана у регулаторном периоду“) у потпуности су усаглашене са подацима приказаним у оквиру „Оперативних трошкова“ (трошкови бруто зарада са доприносима послодавца и трошкови заштите животне средине) и у оквиру „Регулисаних средстава у регулаторном периоду“ (процењени корисни век средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду) те су самим тим у потпуности прихватљиви.

14. Максимално одобрени приход

Максимално одобрени приход у регулаторном периоду обрачунат је у складу са достављеним техничким податком о степену искоришћености дистрибутивног система (СИДСт), и према предлогу подносиоца захтева за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас приказан је у следећој табели:

Редни број	Позиција	Скраћенице	Износ (у 000 динара)	
			Дистрибуција природног гаса	Управљање дистрибутивним системом за природни гас
1.	Оперативни трошкови	ОТ _т	9.216	-
2.	Трошкови амортизације	А _т	2.003	-
3.	Стопа повраћаја на регулисана средства	ППЦК	7,50%	-
4.	Регулисана средства	РС _т	3.226	-
5.	Износ повраћаја на регулисана средства		242	-
6.	Трошкови за надокнаду губитака у систему за дистрибуцију природног гаса	Г _т	-	2.027
7.	Остали приходи	ОП _т	93	-
8.	Корекциони елемент	КЕ _т	-	-
9.	Максимално одобрени приход:	МОП _т	11.368	2.027

Алокација максимално одобреног прихода на тарифне елементе (односно израчунавање цена по тарифним ставовима) у потпуности је формално-технички исправна.